

Portmonka

TVOJE DIGITÁLNÍ PENĚŽENKA
NA VERNOSTNÍ KARTY

PRO ZÍSKÁNÍ
APLIKACE
NASKENUJTE
QR KÓD

Barevná podívaná Moderní věžáky z betonu a skla v Batumi pomalu vytlačují staré budovy. Výstavba přitom není zdaleka u konce, narazit na staveniště uprostřed města není ničím výjimečným. Foto: archiv

Las Vegas Východu láká turisty i byznys

Gruzínské Batumi vsadilo na hazard a zahraniční investice.

Jelizaveta Sůvová
zvláštní zpravodajka
MF DNES v Gruzii

Las Vegas Východu, asijské Monte Carlo a překotně rostoucí turistická destinace. Takovou pověst si vysloužilo druhé největší gruzínské město Batumi. Metropole gruzínského autonomní republiky Adžárie a oblíbené černoomořské středisko před několika lety vsadilo na zahraniční investice a turismus a to se vyplátlilo.

Zatímco po rozpadu Sovětského svazu zůstal přístav Batumi další desítky let „jen“ významným dopravním uzlem a ještě na počátku tisíciletí se vyrovnával s turbulentní minulostí, dnes je z města nejen oblíbená turistická destinace, ale také gruzínské obchodní centrum, které láká investory z celého světa.

Jeho podoba je přitom výsledkem zejména posledních deseti let překotné výstavby, kterou zpomalila, nikoliv však úplně zastavila, jen koronavirová pandemie.

Je to přesně to město, kde při toulkách úzkými pravoúhlými uličkami mezi historickými obytnými domy

zničehonic narážím na extravagantní výškovou budovu, luxusní hotel či kasino. To, že jde o moderní evropské město, pak dokresluje především panoramatický pohled na palmami lemovaný sedmikilometrový bulvár u pláže, který tvoří kromě řady patrových budov také třeba ruské kolo, kovová Věž abecedy, jejíž konstrukce má připomínat dvojitou šroubovici DNA s obří stříbrnou koulí na vrcholu, kam si mimochodem můžete zajít do restaurace, nebo osmimetrová pohyblivá socha muže a ženy, které mají symbolizovat věčnou lásku a pochopení mezi národy.

Kasina, moře, hory, jídlo...

Pověst města kasin a hazardní zábavy není nijak přehnaná. Milovníci gamblingu, pokud nechtějí, nemusí ani opustit hotel. V tom našem stačilo sjet z dvanáctého patra do druhého a dveře k ruletě i automatům jsou otevřeny. Jak mi vysvětlila naše průvodkyně Salome, svou vlastní hernu má téměř každý hotel v Batumi. Komu ani ta nestačí, může vyrazit do jednoho z řady luxusních kasin ve městě. Na drobné herní automaty všeho druhu jsem ale narazila i při toulkách bulvárem u pláže.

Podpora Ukrajině I přes množství turistů z Ruska vyjadřuje podporu Ukrajině množství ukrajinských vlajek v ulicích Batumi. Foto: Jelizaveta Sůvová

Sázka na gambling tu dává smysl. Láká totiž především turisty z okolních států, ve kterých jsou kasina zakázaná, a to především z Turecka, Íránu, Ázerbájdžánu nebo i Izraele. Není to ale jediný druh zábavy, který oblast plná kontrastů nabízí. Jeho poloha a příjemné klima dovolují totiž městu provozovat prakticky každý druh turismu, na jaký si člověk vzpomene - od slunění u moře přes horskou turistiku po vý-

lety po památkách či do vináren s tradiční gastronomií. Město z jedné strany obklopuje moře, z druhé pak hory. Letní sezona začíná v Adžárii už v květnu, koupat se v černoomořském letovisku přitom dá až do konce října. Teplota vody tu na začátku podzimu dosahuje 25 až 28 stupňů. V listopadu si pak turisté mohou užít babího léta, které trvá až do Vánoc, a až po Novém roce pak přichá-

zí zima. I ta je ale u pobřeží mírnější a spíše deštivá, za mrazy si pak musí turista vyrazit do hor. Gruzie se regulovat turismus nijak nesnaží, díky němu totiž každoročně a stabilně roste i HDP. Země je proto k zahraničním hostům velmi benevolentní a otevírá se jim, jak nejvíce může - koronavirová omezení letos zrušila úplně a s drtivou většinou států má bezvízový styk. To platí například i pro Rusko, s nímž nemá zejména od ruské invaze do Gruzie v roce 2008 nejlepší vztahy. Vstup Rusům do země přesto vláda neztlumila ani po ruském útoku na Ukrajinu. Jak ukazují statistiky, právě Rusové se letos zasloužili o bohatou turistickou sezonu v Batumi, které přes léto zůstávalo jednou z mála zahraničních destinací, kam mohli jednoduše vyrazit k moři. Gruzínci jsou vůči Rusům teď, především po migrační vlně v souvislosti s mobilizací ruské armády, obezřetnější. Uvědomují si ale, že přinášejí příjmy, a část argumentuje tím, že obyčejní lidé nemají s režimem Vladimíra Putina nic společného, a proto není nutné hranice zavírat. Podpora a souznění s Ukrajinou je ale v ulicích Batumi patrná, nevšimnout si ukrajinských vlajek, které tu visely téměř na každém rohu, bylo prakticky nemožné.

Turbulentní minulost a nestabilní soused nicméně vytvářejí často mylnou představu o nebezpečnosti Gruzie pro zahraniční cestovatele, což je skutečně dávnou historií. Země nyní patří mezi nejbezpečnější v Evropě a i riziko, že se člověk stane obětí kapsářů, je tu velmi nízké. To je společně s příznivými politickými podmínkami, daňovými výhodami a otevřeností tamních úřadů také jeden z dalších důvodů, proč je Gruzie v posledních letech tak moc lákavá pro zahraniční investory.

Investiční ráj

V žebříčku zemí podle snadnosti podnikání, který sestavuje Světová banka, patří Gruzii sedmé místo z celkových 190 hodnocených ekonomik. Příliv zahraničních peněz je v Batumi, ale i v dalších letoviscích nedaleko adžárské metropole nejvíce patrný právě na rostoucí infrastrukturu a množství nových luxusních budov. Svoji pobočku tu mají Hilton, Radisson Blu i Marriott. „Paradoxně tu některé úřady fungují lépe než v Čechách, protože na vše existuje jeden elektronický systém a jedna budova, kde třeba zápisná do katastru trvá při dobré konstelaci hvězd jen hodinu,“ říká v rozhovoru s MF DNES česká stavební a interiérová designérka Daniela Zapletalová, kterou země během dovolené před čtyřmi lety tak uhranula, že se společně s manželem rozhodli zainvestovat do jednoho z projektů. Letos v letovisku Kobuleti, asi 30 kilometrů od Batumi, otevřeli u moře nový apartmánový komplex. Ten postavili od píky. Příznává sice, že stavba byla i přes vstřícnost úřadů náročnější, než čekala - ať už kvůli covidu, ale i kvůli nedostatku kvalifikované pracovní síly či kvalitních materiálů - investičně se to přesto vyplátlilo. „Ceny nemovitostí jsou v Gruzii s Českou republikou nesrovnatelné, protože apartmány jsou tu za ceny ‚chatky v lese‘. Jsou daleko levnější než u nás,“ míní.

Lék z lysohlávek může léčit těžké deprese

LONDÝN Lék obsahující sloučeninu z hub lysohlávek (na snímku) může zlepšit příznaky těžké deprese až na 12 týdnů. Tableta s psychotropní látkou psilocybin uvádí pacienty do stavu podobného snění, což zvyšuje pravděpodobnost úspěchu terapie. Krátkodobé vedlejší účinky však mohou být děsivé a je třeba mít vždy po ruce podporu, vyplývá ze studie, o které napsala BBC. Odhaduje se, že na celém světě trpí přibližně 100 milionů lidí závažnou klinickou depresí, která nereaguje na žádnou dostupnou léčbu. Až 30 procent z nich se pokusí o sebevraždu. Vědci zkoumají účinky psilocybinu na duševní poruchy již řadu let. Nedávné studie byly slibné, ale příliš krátké na to, aby bylo možné posoudit trvalé účinky. V tomto nejnovějším výzkumu byly testovány dávky jeden miligram, deset miligramů a 25 miligramů na celkem 233 osobách z deseti zemí Evropy a Severní Ameriky. Vědci zaznamenali nejlepší výsledky u dávky 25 miligramů.

Většina účastníků studie trpěla těžkou depresí déle než rok a byla ve věku kolem 40 let, uvedli vědci mimo jiné z britské univerzity King's College London. Po jedné dávce 25 miligramů psilocybinu spolu s psychoterapií jeden z třech týdnů diagnostikován jako depresivní. Výrazné zlepšení po 12 týdnech zaznamenal jeden z pěti pacientů. Droga pravděpodobně „přímo působí na mozek, uvádí ho do pružnějšího stavu a poskytuje

příležitost pro terapii,“ uvedl psychiatr James Rucker, který výzkum vedl. Pacienti, kteří leželi na posteli v klidné místnosti, podle něj zažívali takzvaný psychedelický „trip“ - který jeden z nich popsal jako „bdělý sen“ - po dobu 6 až 8 hodin. „Může to být velmi pozitivní, ale také negativní,“ uvedl Rucker. „Můžete se například objevit těžké vzpomínky z minulosti a zároveň pocít opětovného spojení se sebou samým a svými pocity,“ dodal. Někteří pacienti ve všech skupi-

nách pociťovali vedlejší účinky, jako jsou bolesti hlavy, nevolnost, extrémní únava a také myšlenky na sebevraždu. Podle výzkumníků to nebylo nic neobvyklého. Jiní odborníci však tvrdí, že by se mohlo jednat o bezpečnostní riziko. Studie poskytla „zatím nejsilnější důkaz, který naznačuje, že další, větší a delší studie psychedelik jsou opodstatněné“, uvedl Andrew McIntosh z Edinburské univerzity. Psilocybin podle něj může být potenciální alternativou k antidepresivům. (ČTK)